

УЧЕБНА ПРОГРАМА ПО КОМПЮТЪРНО МОДЕЛИРАНЕ ЗА III КЛАС (ОБЩООБРАЗОВАТЕЛНА ПОДГОТОВКА)

КРАТКО ПРЕДСТАВЯНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

Обучението по *компютърно моделиране* в началния етап на основно образование е насочено към овладяване на начални знания, умения и отношения, свързани с изграждане на дигиталната грамотност на учениците чрез създаване на компютърни модели на познати обекти, процеси и явления и експериментиране с тях.

Акцентът в обучението в трети клас е върху усвояване на знания и умения за работа с дигитални устройства, работа с файлове, създаване на анимирани проекти с използване на алгоритми с условия и повторения чрез визуална среда за блоково програмиране. Реализирането на компютърните модели във визуална среда се подготвя с нагледни материали в позната за учениците среда и изпълнение на алгоритми със средства на тази среда – албуми с блокове и пъзели, лесни за ръчно управление роботизирани устройства и др.

Чрез темите, заложи в програмата, се цели и запознаване с дигиталната идентичност и с основните правила за работа в дигитална среда, както и развитие на комуникационни умения, логическо мислене и творчество. Учениците използват програмна среда, чрез която разказват приказки, истории и създават анимации. Чрез задаване на характеристиките на обектите и управлението на движението се развива аналитичното им мислене, ориентирането им в пространството и усъвършенстват умения за прецизно описание на детайли. Обучението е с практическа насоченост и включва активна работа с преподавател и разнообразни задачи за самостоятелна работа, свързани с изучавани теми по другите учебни предмети.

Създаването на профили за работа в дигитална среда трябва да бъде под контрола на учител или родител.

За обучението по компютърно моделиране за всеки ученик трябва да се осигури самостоятелно компютърно работно място.

Обучението се осъществява с помощта на компютър, учебник, работна тетрадка и допълнителни дигитални ресурсни материали.

ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ ОБУЧЕНИЕТО В КРАЯ НА КЛАСА

Област на компетентност	Знания, умения и отношения
Дигитални устройства	<ul style="list-style-type: none"> • Включва и изключва безопасно конкретно стационарно или мобилно дигитално устройство • Посочва основните компоненти на стационарни и мобилни дигитални устройства • Обяснява здравни норми при работа с дигитални устройства • Задава ясни и точни команди на дигиталното устройство с цел изпълнение на различни задачи
Дигитална идентичност	<ul style="list-style-type: none"> • Управлява потребителски профил • Прави разлика между дигитална и физическа идентичност • Знае, че не трябва да предоставя лична информация при комуникация или работа във виртуална среда • Посочва основните заплахи в дигитална среда и прилага правила за реакция при такива
Информация	<ul style="list-style-type: none"> • Въвежда и редактира текст от клавиатура • Запазва информацията в дигиталните устройства във вид на файлове, които може да се съхраняват в папки • Споделя готови проекти в онлайн среда за визуално блоково програмиране.
Алгоритми	<ul style="list-style-type: none"> • Описва предназначението на елементите в работното поле на използваната визуална среда за програмиране • Подрежда блокове в указана линейна последователност във визуална среда, като извършва действията плъзгане и пускане • Създава истории с герои по зададен сюжет чрез блокове във визуалната среда • Сглобява крайна последователност от блокове, реализираща цикличен алгоритъм • Създава анимиран проект

УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ

Теми	Компетентности като очаквани резултати от обучението	Нови понятия
ТЕМА 1. ИНФОРМАЦИЯ, ДИГИТАЛНИ УСТРОЙСТВА, УПРАВЛЕНИЕ НА ДИГИТАЛНО УСТРОЙСТВО И ВЪВЕЖДАНЕ НА ТЕКСТ И ЧИСЛА	<ul style="list-style-type: none"> • Дава примери за видове информация • Посочва видове дигитални устройства (стационарни и мобилни) • Обяснява предназначението на допълнителни устройства (клавиатура, мишка, екран, принтер, тонколони) • Започва и приключва работа с конкретно дигитално устройство • Задава ясни и точни команди на дигиталното устройство с цел изпълнение на различни задачи • Използва програми при работа с дигиталното устройство • Въвежда и изтрива чрез клавиатурата кратки текстове, числа, числови изрази, знаци и символи (в т.ч. главни и малки букви от българската и латинската азбука, знаци за пунктуация и знаци за аритметични действия), като използва вградени или адаптирани програми • Избира език/режим за работа с клавиатурата 	<p>информация дигитално устройство клавиатурна подредба</p>
ТЕМА 2. БЕЗОПАСНА РАБОТА В ДИГИТАЛНА СРЕДА	<ul style="list-style-type: none"> • Посочва проблеми, свързани със здравословното състояние на човека, използващ дигитални устройства • Прилага правила за предотвратяване на физическа преумора и травми след продължителна работа в дигитална среда • Управлява потребителски профил • Изброява основни заплахи в дигитална среда и знае как да реагира на тях • Разбира заплахите от предоставяне на лична информация във виртуална среда • Знае основни правила за правилно организиране на работното си място (добра светлина на екрана, добре поставени входно и изходно устройство, добро разположение на стол и бюро, безопасно ниво на звук) 	<p>потребител потребителско име парола аватар</p>

ТЕМА 3. КОНСТРУИРАНЕ НА ПОСЛЕДОВАТЕЛНИ И ПОВТАРЯЩИ СЕ ДЕЙСТВИЯ	<ul style="list-style-type: none"> • Подрежда блокове за оформяне на изображение в адаптирана визуална среда • Подрежда команди за движение на обект в четирите посоки и за образуване на дума • Дава примери за сложни действия, съставени от поредица от последователни стъпки (алгоритми) • Посочва правилно подреждане на командите от множество отговори • Подрежда блокове/команди в указана последователност • Открива грешки в готов код • Използва блок за повторение • Построява чрез крайна последователност от блокове цикличен алгоритъм по дадено задание 	алгоритъм цикъл
ТЕМА 4. ВИЗУАЛНА СРЕДА ЗА ПРОГРАМИРАНЕ	<ul style="list-style-type: none"> • Посочва елементите на работното поле на конкретна визуална среда и тяхното предназначение • Посочва отделните полета за промяна на характеристики на герои • Ориентира се в цялостния прозорец на визуалната среда • Различава менюта и бутони • Отваря проект, създаден в среда за визуално-блоково програмиране • Съхранява проект, създаден в среда за визуално-блоково програмиране на локално устройство • Позиционира и придвижва героя върху сцената (в т.ч. задава му позиция, поставя го в различни начални позиции, премества го при необходимост, движи го по зададена траектория) • Използва различни начини за усложняване на движенията (обръщане, въртене) • Работи с предоставените от средата бутони и блокове за решаване на поставена задача • Използва блокове от програмната среда за реализиране на цикличен алгоритъм • Разчита чужд код, реализиращ цикъл • Променя обкръжението на героите (промяна на сцената) и външния им вид (редактира костюмите им) • Създава свои сцени, нови герои и нови костюми на героите според целта, като включва изображения и/или текст 	среда за програмиране файл папка

ТЕМА 5. РАБОТА С ТЕКСТ И ЗВУК ВЪВ ВИЗУАЛНА СРЕДА	<ul style="list-style-type: none"> • Посочва средствата на програмната среда за възпроизвеждане на звуци • Задава последователност от звуци, които да изпълнява героят • Задава текст, който да се изобразява в текстово поле, свързано с героя • Създава истории по зададен сюжет, включващи текст • Следи за логиката на действието и го пресъздава чрез необходимите блокове • Синхронизира движенията, диалога и разговорите на повече от един герой последователно и с нужното изчакване. 	
ТЕМА 6. СЪЗДАВАНЕ НА АНИМИРАНИ ПРОЕКТИ	<ul style="list-style-type: none"> • Посочва основни принципи на анимацията • Създава кратка анимация във визуалната среда (в т.ч. и анимиран текст под формата на герой) • Планира и подготвя ресурси за реализиране на художествена идея • Създава анимиран проект (история или картичка) • Споделя готовия проект, като описва инструкции и предназначение на проекта чрез текст, въведен от клавиатурата • Съхранява проект на локално устройство 	анимация кадър

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНО ПРОЦЕНТНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ЗАДЪЛЖИТЕЛНИТЕ УЧЕБНИ ЧАСОВЕ ЗА ГОДИНАТА

За нови знания и умения	до 50%
За упражнения и работа по проект	минимум 34%
За преговор и за обобщение	до 10%
За диагностика на междинно и изходното ниво	6%

СПЕЦИФИЧНИ МЕТОДИ И ФОРМИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ПОСТИЖЕНИЯТА НА УЧЕНИЦИТЕ

Очакваните резултати от обучението са свързани с усвояването на специфична за предмета терминология и практически умения за решаване на задачи със средствата на среда за визуално-блоково програмиране.

Проверката и оценката на знанията и уменията в обучението по компютърно моделиране трябва да бъдат насочени към измерване на постигането на заложените в учебната програма очаквани резултати.

Знанията и уменията на учениците от трети клас се оценяват предимно чрез резултата от практически дейности, наблюдение на процеса на работа и работа по проект, като за отделни теми и за обобщение се използват устни, практически и писмени форми на проверка.

ДЕЙНОСТИ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА КЛЮЧОВИТЕ КОМПЕТЕНТНОСТИ, КАКТО И МЕЖДУПРЕДМЕТНИ ВРЪЗКИ

Ключови компетентности	Примерни дейности и междупредметни връзки
<i>Компетентности в областта на българския език</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Съчиняване на текст по преживяна случка или по словесна опора за описание на сценарий. • Въвеждане и записване на текст в определените от дигиталната или визуалната среда места. • Създаване на комикс и/или картичка за празник • Създаване на фантастичен разказ. • Пресъздаване на приказка. • Създаване на герои и коментиране на техни качества и постъпки. • Създаване на диалог, който изразява различни мнения и емоции на героите. • Спазване на изучени правила за правопис и пунктуация при въвеждането на текстове в дигитално устройство.
<i>Умения за общуване на чужди езици</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Използване на блокове, означени както на български, така и на английски език. • Използване на последователност от латински букви и/или знаци за създаване на дигитална идентичност. • Симулация на туристическа ситуация: учениците могат да играят роли на туристи и местни жители в имитация на комуникация на английски в туристически ситуации
<i>Математическа компетентност и основни компетентности в областта на природните науки и на технологиите</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Изчертаване на познати геометрични фигури чрез движения на герои.
<i>Дигитална компетентност</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Обработване на информация. • Използване на дигитална идентичност. • Прилагане правила за безопасна работа в дигитална среда. • Създаване на дигитално съдържание. • Решаване на проблеми с използване на дигитални технологии.
<i>Умения за учене</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Търсене и обработване на информация от различни източници. • Откриване на грешки в собствен и чужд код.
<i>Социални и граждански компетентности</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Пресъздаване на ситуации, които включват толерантно общуване на героите.
<i>Инициативност и предприемчивост</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Планиране, изготвяне и представяне на дигитален проект.
<i>Културна компетентност и умения за изразяване чрез творчество</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Работа с колекции от костюми и създаване на собствени по даден модел. • Задаване на нови сцени за историите от наличните в средата.

	<ul style="list-style-type: none"> • Създаване на свои сцени според целта, включително и такива, съдържащи текст.
<i>Умения за подкрепа на устойчивото развитие и за здравословен начин на живот и спорт</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Изработване на дигитални проекти, свързани с опазването на околната среда, здравословното хранене и начина на живот.